

BANK SPÓŁDZIELCZY W BIECZU
38-340 BIECZ, UL. RYNEK 15

INFORMACJE PODLEGAJĄCE UJAWNNIENIU
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W BIECZU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2018 R.

I. Informacje ogólne.

1. Bank Spółdzielczy w Bieczu został utworzony na podstawie Zarządzenia Ministra Skarbu z dnia 04.01.1950 r. (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 3, poz. 25 z dnia 13.02.1950 r.).

Pierwotnie działał pod nazwą Bank Spółdzielczy z ograniczoną odpowiedzialnością w Bieczu. W 1995 roku uchwałami Zebrań Przedstawicieli nastąpiło połączenie z Bankiem Spółdzielczym w Dębowcu i Jaśle, a w 2002 roku z Bankiem Spółdzielczym w Tarnowcu.

2. Na koniec 2018 roku w strukturze Banku funkcjonowało 25 jednostek organizacyjnych:

- jednostka macierzysta, będącą siedzibą Zarządu,
- 4 jednostki będące oddziałami Banku,
- 20 filie/punkty podległe jednostkom organizacyjnym.

Bank wpisany jest do rejestru handlowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000124228 nadanym w dniu 24.07.2002 r. Bankowi nadano w dniu 25.06.1991 r. numer REGON 000506596 oraz w dniu 16.06.1993 r. numer identyfikacji podatkowej NIP 685 000 71 50.

3. Uprawnienia do wykonywania czynności bankowych zostały potwierdzone przez Urząd Nadzoru Finansowego, pismem z dnia 09.01.2009 r. znak DBS/III/71-05/9/4/09.

4. Bank działa na terenie województwa małopolskiego oraz powiatów jasielskiego, brzozowskiego, dębickiego, krośnieńskiego, ropczycko-sędziszowskiego, rzeszowskiego, sanockiego, strzyżowskiego, oraz miast na prawach powiatu – Krosno i Rzeszów.

5. W strukturze Banku nie występują jednostki zależne bądź inne powodujące pomniejszenia funduszy własnych.

6. Bank jest zrzeszony w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. zwanym dalej Bankiem Zrzeszającym.

7. Od 30 sierpnia 2016 r. Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, w rozumieniu art. 22b ust. 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

8. Zakres działalności Banku opisany jest w Statucie Banku Spółdzielczego w Bieczu.

II. Podstawa prawna sporządzenia polityki informacyjnej.

1. Niniejszy dokument zawiera informacje o charakterze jakościowym i ilościowym, związane z profilem ryzyka Banku, a także dotyczące funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji według stanu na 31 grudnia 2018 r.

2. Niniejsza informacja została sporządzona zgodnie z wymogami określonymi w:

- 1) Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, zwanego dalej Rozporządzeniem CRR, z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (część ósma),
- 2) Ustawie Prawo Bankowe (Dz.U. z 2017 r. poz.1876 z późn.zm.),
- 3) Zasadach Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, wydanych uchwałą nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego,
- 4) Rekomendacjach wydanych przez KNF.

3. Niniejszą informację sporządzono na podstawie obowiązujących procedur wewnętrznych tj. „Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Bieczu dotyczącej adekwatności kapitałowej” wprowadzonej uchwałą Zarządu Banku z dnia 29.04.2015 r. Nr 24/Z/2015, zatwierdzonej Uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 25.06.2015 r. Nr 9/RN/2015. oraz Instrukcji sporządzania informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu w Banku Spółdzielczym w Bieczu.

4. Bank w zakresie ujawnionych informacji pomija informacje uznane za:

- 1) nieistotne – informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję odbiorcy opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych
- 2) zastrzeżone lub poufne – jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną na rynku w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów, lub jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych a także danych objętych ochroną ze względu na tajemnicę bankową.

5. Informacje ujęte w niniejszym dokumencie prezentowane są za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. włącznie.

6. Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości.

III. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku-Art.435 Rozporządzenia.

1. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze „Strategią zarządzania ryzykami” przyjętą przez Zarząd Banku Uchwałą NR 53/Z/2017 i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą. Strategia określa mechanizmy i systemy zarządzania ryzykiem w Banku, w szczególności:

- 1) istotę i cel zarządzania ryzykiem,
- 2) rolę organów statutowych i pracowników w procesie zarządzania ryzykiem,
- 3) zasady zarządzania ryzykiem,
- 4) zadania istotne w zarządzaniu ryzykiem,
- 5) zasady kontroli wewnętrznej/audytu wykonanych przez Bank.

2. Bank prowadzi działalność na rzecz osób i podmiotów z statutowego terenu działania, zarządzając ryzykiem przez utrzymanie jego poziomu w ramach zatwierdzonej tolerancji, której celem jest ochrona kapitałów i depozytów klientów oraz dalszy efektywny rozwój Banku.

3. Bank identyfikuje następujące rodzaje ryzyka:

- 1) kredytowe i kontrahenta,
- 2) operacyjne, w tym IT,

- 3) kapitałowe, w tym nadmiernej dźwigni finansowej,
- 4) stopy procentowej w portfelu bankowym,
- 5) płynności i finansowania,
- 6) zgodności,
- 7) rezydualne,
- 8) koncentracji kredytowej i zaangażowań,
- 9) wyniku finansowego,
- 10) rynkowe, w tym walutowe,
- 11) strategiczne,
- 12) biznesowe,
- 13) modeli,
- 14) reputacji,

Z uwagi na rzeczywisty i/lub potencjalny wpływ na wynik finansowy i kapitały (fundusze) za szczególnie ważne w działalności Banku uznawane są ryzyka wymienione w pkt.1 -10.

4. Do głównych zadań zarządzania ryzykiem należy:

- 1) dostarczanie informacji na temat ryzyka, jego poziomu i profilu,
- 2) stosowanie działań ograniczających ryzyko i jego skutki,
- 3) monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka,
- 4) szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka,
- 5) analiza pokrycia wymogów kapitałowych funduszami własnymi, z uwzględnieniem buforów kapitałowych,
- 6) ocena metodą szacowania kapitału wewnętrznego adekwatności pokrycia ryzyka (alokowania) kapitałem,
- 7) wbudowanie procesów szacowania kapitału wewnętrznego w proces zarządzania Bankiem,
- 8) raportowanie wyników oceny ryzyk oraz adekwatności kapitałowej organom statutowym,
- 9) kontrola instytucjonalna/audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku,
- 10) wykorzystywanie przez organy statutowe wyników raportowania o ryzyku, kontroli wewnętrznej/audytu w zarządzaniu Bankiem.

5. W procesie zarządzania ryzykiem wyróżnia się następujące etapy:

- 1) gromadzenie informacji,
- 2) identyfikację i ocenę ryzyka,
- 3) limitowanie ryzyka,
- 4) pomiar i monitorowanie ryzyka,
- 5) raportowanie,
- 6) zastosowanie narzędzi redukcji ryzyka (działania zapobiegawcze).

6. Zarządzanie ryzykiem wykonywane jest na etapach:

- 1) identyfikacji i kwantyfikacji ryzyka. Identyfikacji, czyli określenia jakimi rodzajami ryzyka i w jakim zakresie zagrożony jest w danym momencie Bank, co wymaga przeanalizowania poszczególnych transakcji i zdarzeń z punktu widzenia zagrożenia ryzykiem, a następnie

dokonania ich klasyfikacji, kwantyfikacji, czyli pomiaru ryzyka za pomocą różnych metod,
2) sterowania ryzykiem, jako podejmowania przedsięwzięć mających na celu ograniczenie ryzyka do założonych dopuszczalnie rozmiarów,

3) kontroli podejmowanych przedsięwzięć, przez co należy rozumieć kierowanie i regulację procesów, obejmujące łącznie planowanie, zarządzanie i kontrolę, z uwzględnieniem zasady, że decyzje w zakresie sterowania rentownością, płynnością i w rezultacie kapitałem są podejmowane na poziomie jednostki macierzystej a część decyzji dotyczących rentowności, głównie ryzyko transakcji, może pozostawać w kompetencji jednostki/pracowników, którzy bezpośrednio współpracują z klientami Banku.

Systematyczne i długofalowe zarządzanie ryzykiem zapewniają w szczególności funkcje polegające na:

- 1) gromadzeniu informacji dotyczących ryzyka.
- 2) ograniczaniu ryzyka do akceptowalnego poziomu, przez wykorzystanie informacji otrzymanych w formie raportów o ryzyku.
- 3) podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń.
- 4) ograniczaniu/eliminowaniu negatywnych skutków ryzyka.

7. Bank stosuje następujące instrumenty zarządzania ryzykiem:

- 1) strategiczne limity tolerancji na ryzyko,
- 2) limity i wartości progowe,
- 3) poziomy preferowane lub oczekiwane w systemie zarządzania przez cel,
- 4) limity wskaźników określonych w uchwałach i rekomendacjach nadzorczych,
- 5) zabezpieczenia,
- 6) plany awaryjne,
- 7) zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych.

8. Zarząd banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia w jednostkach i komórkach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej.

Proces zarządzania ryzykiem realizowany jest w oparciu o model trzech poziomów i obejmuje system zarządzania ryzykiem wraz z systemem kontroli wewnętrznej.

- 1) Na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej przez komórki i jednostki prowadzące działania sprzedażowe.
- 2) Drugi poziom stanowi, co najmniej zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie do tego powołanych stanowiskach lub zespołach, niezależnie od działań o których mowa w ust.1 oraz działalność komórki do spraw zgodności i komórki kontroli instytucjonalnej.
- 3) Na trzeci poziom składa się działalność audytu wewnętrznego, wykonywanego przez System Ochrony, na podstawie umowy.

9. W procesie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza,
- 2) Zarząd, w ramach wewnętrznego podziału kompetencji,

- 3) Prezes Zarządu nadzorujący zarządzanie istotnymi rodzajami ryzyka,
- 4) Dyrektorzy zarządzający organizacją lub nadzorujący/zarządzający określonymi rodzajami ryzyka,
- 5) Zespoły/komórki identyfikujące, monitorujące i raportujące ryzyko,
- 6) Komórka do spraw zgodności,
- 7) Komitet kredytowy,
- 8) Komórka kontroli wewnętrznej,
- 9) Główny księgowy Banku i wyznaczeni kontrolerzy finansowi,
- 10) Pracownicy Banku.

Do podstawowych zadań poszczególnych uczestników w zakresie nadzoru i zarządzania ryzykiem należy:

1. **Rada Nadzorcza**, dokonuje okresowych ocen realizacji założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka, m.in. w oparciu o dostarczone przez Zarząd syntetyczne informacje na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza w ramach nadzoru systemu zarządzania ryzykiem, ocenia jego adekwatność i skuteczność, zatwierdzając polityki/strategie działania w tym zakresie oraz plany/harmonogramy ograniczające poziom ryzyka, dostosowane do jego profilu.
2. **Zarząd Banku**, odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, stanowiącej o funkcjonowaniu systemu zarządzania ryzykiem oraz jeśli to konieczne weryfikację tego systemu, w tym procedur zarządzania ryzykiem uwzględniających zakres działalności Banku. Szczególne zasady podziału kompetencji w Zarządzie określa Regulamin i schemat organizacyjny. Do obowiązków Zarządu należy również okresowa weryfikacja wdrożonych strategii/polityk i procedur w nadzorowanych lub zarządzanych obszarach.
3. **Prezes Zarządu** nadzoruje istotne rodzaje ryzyka oraz odpowiedzialny za dostarczanie Radzie Nadzorczej i Zarządowi raportów w tym zakresie a także nadzorujący i zarządzający obszarami Banku nie zaliczonymi do stwarzających ryzyka istotne w jego działalności.
4. **Dyrektorzy** nadzorują/zarządzają określonymi rodzajami ryzyka.
5. **Komórki nadzorujące ryzyko**, odpowiadają za identyfikację, monitorowanie i raportowanie do Zarządu i właściwych stanowisk o realizacji celów i zadań, w tym strategicznych a także o pozycji Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego, na podstawie pomiaru przetworzonych informacji dotyczących podejmowanego ryzyka oraz opracowywanie wyznaczonych regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykiem, w tym dotyczących szacowania kapitału wewnętrznego.
6. **Komórka ds. zgodności** opracowuje wewnętrzne regulacje w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności, oceniające stopień/zakres tego ryzyka w Banku m.in. na podstawie wyników

przeглядów wewnętrznych regulacji, sporządzające raporty w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej.

7. **Komitet Kredytowy** odpowiada za opiniowanie zdarzeń kredytowych oraz ich klasyfikacji w aspekcie ryzyka Banku.
8. **Komórka kontroli wewnętrznej** odpowiada za kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów strategii/polityk, procedur z tym związanych, dostarczanie obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku.
Zgodnie z Rozporządzeniem stanowisko zarządzania zgodnością może być łączone z funkcjami wykonywanymi w ramach komitetu kredytowego.
9. **Główny księgowy Banku i stanowiska kontrolerów finansowych**, gdzie główny księgowy kontroluje rzetelność sprawozdawczości obligatoryjnej i zarządczej, a kontrolerzy finansowi prawidłowość ewidencjonowania transakcji w systemie na podstawie dowodów własnych i obcych.
10. **Pracownicy Banku** mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.
10. W zakresie art.435 ust.2 Rozporządzenia Bank informuje, że:
 - 1) Jeden Członek Rady Nadzorczej pełni dwie funkcje dyrektorskie, pozostali po jednym stanowisku dyrektorskim.
Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć stanowisko zajmowane w organie Banku lub organach innych podmiotów.
 - 2) Członkowie Zarządu Banku pełnią po jednym stanowisku dyrektorskim.
 - 3) Członków Zarządu powołuje Rada Nadzorcza, działając zgodnie ze Statutem Banku, biorąc pod uwagę wyniki oceny kwalifikacji, doświadczenie i reputację kandydata oraz dokonuje ich oceny. Członków Rady Nadzorczej powołuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie ze Statutem Banku, oraz dokonuje ich oceny następczej.
 - 4) Bank, z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyboru Członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.
 - 5) Bank, z uwagi na skalę działania nie tworzy w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka.
 - 6) Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest uregulowany w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej w banku Spółdzielczym w Bieczu”
11. Członkowie Zarządu zostali ocenieni przez Zebranie Przedstawicieli, otrzymując absolutorium.

IV. Zakres konsolidacji ostrożnościowej-Art.436 Rozporządzenia

Bank nie posiadał podmiotów zależnych, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowych i regulacji ostrożnościowych.

V. Fundusze własne Banku-Art.437 Rozporządzenia

1. Według zasad pakietu CRD IV/CRR adekwatność kapitałową w 2017 r. Bank analizował w oparciu o:

- 1) współczynnik kapitału podstawowego Tier I,
- 2) łączny współczynnik kapitałowy.
- 3) wskaźnik dźwigni finansowej.

2. Fundusze własne Banku składają się z:

- 1) kapitału podstawowego Tier I- kapitał zdefiniowany w art.25 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

Na kapitał Tier I składają się:

- 1) zyski zatrzymane- zysk netto korygowany z rachunku funduszy do momentu weryfikacji przez biegłego rewidenta,
- 2) niepodzielony zysk z lat ubiegłych,
- 3) skumulowane inne całkowite dochody – fundusz z aktualizacji majątku trwałego,
- 4) kapitał rezerwowy-fundusz zasobowy,
- 5) fundusz ogólnego ryzyka bankowego- tworzony zgodnie z art.127 ust.2 ustawy Prawo bankowe,
- 6) fundusz udziałowy,
- 7) inne wartości niematerialne i prawne – wartość netto wartości niematerialnych i prawnych,

3. Poziom funduszy własnych Banku spełniał wymogi kapitałowe określone w art.78,ust 1b Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) oraz art. 128 ust.1 ustawy Prawo bankowe.

4. Bank nie posiada instrumentów kapitałowych ujmowanych w kapitale podstawowym tier I oraz kapitale Tier II emitowanych przez Bank.

5. Informacje na temat funduszy własnych Banku zawiera poniższa tabela:

Wyciąg

Kapitał podstawowy Tier I: Instrumenty i kapitały rezerwowe		Kwota w dniu ujawnienia Tys.zł/%
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	36 229
4	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art.484 ust.3, i powiązane ażlo emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	2 641
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	38 870
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (kwota ujemna)	-114
29	Kapitał podstawowy Tier I	38 756
45	Kapitał Tier I kapitał Tier I=kapitał podstawowy Tier I+kapitał dodatkowy tier I)	38 756
59	Łączny kapitał (łączny kapitał=kapitał Tier I+ kapitał Tier II)	38 756
60	Aktywa ważone ryzykiem RAZEM	236 573
	Współczynniki i bufor kapitałowe	
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,38
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,38
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,38
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art.92 ust.1 lit.a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	4,875
65	W tym wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	4 436
	Instrumenty kapitałowe będące przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania (mających zastosowanie wyłącznie od dn.1 stycznia 2013 r. do 1 stycznia 2022 r.)	
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	2 641
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	

VI. Wymogi kapitałowe – art.438 Rozporządzenia

1. Proces obliczania i szacowania kapitału wewnętrznego stanowi istotny składnik systemu zarządzania Bankiem.

Proces szacowania kapitału jest ściśle powiązany z zarządzaniem ryzykiem realizowanym w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez organy statutowe, wewnętrzne strategie/polityki i procedury dotyczące identyfikacji, pomiaru, raportowania, monitorowania i kontroli poszczególnych ryzyk. Wymienione w tych dokumentach zasady postępowania składają się na wewnętrzny system zarządzania ryzykiem, do którego przestrzegania zobowiązani są wszyscy uczestnicy procesu ICAAP.

2. W ramach procesu oceny adekwatności kapitałowej Bank szacuje, czy posiadany kapitał jest odpowiedni do poziomu i profilu ryzyka jakie podejmuje, uwzględniając wielkość i rozproszenie aktywów, a także efektywność i rentowność zarządzania nimi w aspekcie struktury posiadanych kapitałów. Głównym celem procesu szacowania kapitału wewnętrznego jest ustalenie, czy kapitał

zapewnia pokrycie wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka.

3. Proces szacowania kapitału wewnętrznego obejmuje w szczególności:

- 1) pisemne kryteria uznawania poszczególnych rodzajów ryzyka za istotne,
- 2) pisemne zasady polityki oraz procedury identyfikowania, pomiaru i raportowania ryzyka w działalności Banku,
- 3) proces ustalania (alokacji) kapitału w zależności od poziomu ryzyka w Banku,
- 4) system kontroli wewnętrznej w obszarze szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego,
- 5) proces ustalania celów kapitałowych w zakresie adekwatności kapitałowej (docelowy poziom kapitału).

4. W ramach ustalania wartości kapitału wewnętrznego oraz bieżące utrzymywanie jego wielkości, Bank jest zobowiązany do:

- 1) zidentyfikowania wszystkich rodzajów ryzyka związanego z jego działalnością,
- 2) ujęcia istotnych rodzajów ryzyka w procesie szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania ryzykiem oraz funkcjonującym systemie kontroli wewnętrznej,
- 3) oszacowania wartości kapitału adekwatnie do profilu i złożoności ryzyka.
- 4) oceny bieżących potrzeb w zakresie zwiększenia sumy kapitału.

5. Kwotę kapitału wewnętrznego stanowi oszacowana przez Bank kwota:

- 1) będąca sumą łącznego (regulacyjnego) wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, walutowego i operacyjnego,
- 2) niezbędna do pokrycia innych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz wynikających ze zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka.

6. Do obliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego i walutowego oraz operacyjnego, Bank stosuje metodę:

- standardową, w przypadku ryzyka kredytowego i walutowego,
- metodę wskaźnika bazowego, w przypadku ryzyka operacyjnego.

7. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz wymogów kapitałowych tj. 8 % kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji określonej w art.112, obliczane zgodnie z zapisami Rozporządzenia CRR, prezentuje poniższa tabela:

W tys. zł

LP	Wyszczególnienie	Kwota Ekspozycji ważonej ryzykiem z uwzględnieniem współczynnika 0.7619 *	Kwota wymogu
1	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	3 517	281
2	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	26 566	2 125
3	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	3 296	264
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	18 405	1 472
6	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	46 900	3 752

7	Ekspozycje detaliczne	79 598	6 368
8	Ekspozycje , których dotyczy niewykonanie zobowiązania	11 157	893
9	Ekspozycje wobec instytucji	996	80
10	Ekspozycje kapitałowe	2 902	232
11	Inne pozycje	6 821	546
	RAZEM	200 158	16 013

* współczynnik wsparcia dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

8. Bank nie prowadzi działalności handlowej co oznacza, że wylicza wymogi kapitałowe tylko dla portfela bankowego.

9. Wymogi kapitałowe na poszczególne rodzaje ryzyka przedstawiają się następująco:

w tys.zł

Lp.	Rodzaj ryzyka	Wymóg z tytułu funduszy własnych Wymogi kapitałowe i kapitał wewnętrzny	
		regulacyjny	Wewnętrzny
1	kredytowe	16 013	16 187
2	operacyjne	2 913	
3	walutowe	0	
4	Stóp procentowych		46
5	Płynności		
6	Wyniku finansowego		70
7	Kapitału		
8	Stopy zwrotu z kapitału		
9	Stopa zwrotu z aktywów		
10	Marży odsetkowej		
11	Pozostałe		0
	-cyklu gospod.		0
	-strategiczne		0
	-utruty reputacji		0
	- ochrony ekspozycji kredyt.		0
12	razem	18 926	19 216

9. Zarząd Banku odpowiada za zorganizowanie skutecznego procesu oceny adekwatności i utrzymanie kapitału wewnętrznego.

Rada Nadzorcza zatwierdza, kontroluje i sprawuje nadzór w zakresie zgodności podejmowanego ryzyka ze Strategią ogólną i planami finansowymi.

VII. Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta – art. 439 Rozporządzenia

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Bank nie posiadał ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta.

VIII. Bufory kapitałowe- art.440 Rozporządzenia

Bufory kapitałowe oznaczają fundusze własne, do których utrzymywania zobowiązany jest Bank, w tym:

1) **bufor zabezpieczający**, z kapitału podstawowego Tier I na poziomie 4,875 % łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko.

2) ujawnienia w zakresie bufora antycyklicznego na dzień 31.12.2018 r. zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) przedstawia poniżej tabela:

Kwota bufora zabezpieczającego	236 573 tys.zł
Wymóg połączonego bufora	11 533 tys.zł
Specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego	0 %
Wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego	0,00

IX. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego – art.441 Rozporządzenia

Na dzień 31.12.2018 r. Bank nie należał do banków systemowo ważnych.

X. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego - art.442 Rozporządzenia

1. Należności przeterminowane – należności wymagalne, które nie zostały spłacone w terminie spłaty ustalonym w umowie kredytowej lub na skutek wypowiedzenia umowy w całości lub części przez Bank.

2. Należności zagrożone zgodnie z kryteriami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, to ekspozycje kredytowe zakwalifikowane do kategorii podwyższonego ryzyka: poniżej standardu, wątpliwe i stracone.

3. Bank klasyfikuje ekspozycje kredytowe do odpowiednich kategorii ryzyka zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16.12.2008 r. (Dz.U.2015.2066 t.j.), stosując kryteria:

- terminowości spłat kapitału lub odsetek,
- sytuacji finansowo-ekonomicznej mierzonej wskaźnikami ilościowo-jakościowymi.

4. Identyfikacja ryzyka kredytowego w trakcie trwania umowy dokonywana jest poprzez monitorowanie:

- stanu kredytów i przebiegu spłat należności z tego tytułu,
- sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy oraz jakości przyjętych zabezpieczeń,
- akt kredytowych pod względem ich aktualności i kompletności.

5. Rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące należności, związane z ekspozycjami kredytowymi stanowiącymi należności z tytułu kredytów i pożyczek detalicznych zakwalifikowanych do kategorii „normalne” Bank tworzył w wysokości co najmniej 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych.

6. Na ekspozycje kredytowe zakwalifikowane do kategorii „pod obserwacją” oraz grupy „zagrożonych” Bank tworzył na podstawie indywidualnej oceny ryzyka rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące w wysokości min. określonej w Rozporządzeniu:

1) 1,5 % podstawy tworzenia rezerw- w przypadku kategorii „pod obserwacją”

- 2) 20 % podstawy tworzenia rezerw – w przypadku kategorii „poniżej standardu”
 3) 50 % podstawy tworzenia rezerw – w przypadku kategorii „wątpliwe”
 4) 100% podstawy tworzenia rezerw – w przypadku kategorii „stracone”

7. Aktualizacja rezerw dokonywana jest w oparciu o raporty z przeglądu :

- wg kryterium terminowości spłat kapitału i odsetek – na koniec każdego miesiąca,
- wg kryterium sytuacji ekonomiczno-finansowej – na koniec każdego kwartału.

Raporty z przeglądu stanowią podstawę do podjęcia decyzji do utworzenia lub braku podstaw do tworzenia rezerw i odpisów aktualizujących, ich zwiększeniu lub zmniejszeniu.

8. Informacja o stanie i zmianach rezerw celowych:

Lp.	Wyszczególnienie:	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie:	Rozwiązanie :	Stan rezerw na koniec roku obrotowego:
1	2	3	4	5	6	7
1.	Rezerwy celowe od należności od sektora niefinansowego, w tym:	5 064	2 630	- 18	1 575	6 101
	- w sytuacji normalnej i pod obs.	1 298	496	- 721	460	613
	- poniżej standardu	257	633	- 90	327	473
	- wątpliwe	15	138	689	127	716
	- stracone	3 494	1 363	104	661	4 299
2.	Rezerwy celowe od należności sektora budżetowego					
	RAZEM:	5 064	2 630	- 18	1 575	6 101

9. Dane o stanie i zmianach odpisów aktualizujących:

Wyszczególnienie:	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie:	Rozwiązanie:	Stan na koniec roku obrotowego:	
1	2	3	4	5	6	7
1.	Odpisy aktual.od należności sektor niefinansowy, w tym:	954	1 536	6	1 330	1 154
	w syt.normalnej i pod obserwacją	5	318	3	318	2
	poniżej standardu		10		8	2
	wątpliwe		9	-3	9	3
	stracone	949	1 199	6	995	1 148
2.	Odpisy aktual.od na. s. budżetowy					-
	RAZEM:	954	1 536	6	1 330	1 154

10. Struktura należności Banku w podziale na kategorie:

Podmiot:	31.12.2017 r.		31.12.2018 r.	
	Wartość bilansowa (w zł):	Wsk. struktury (w %):*	Wartość bilansowa (w zł):	Wsk. struktury (w %)*
1	2	3	4	5
Sektor finansowy, w tym:	101 683	25,07%	106 646	24,46%
Kredyty w sytuacji normalnej:		0,00%		0,00%
Kredyty pod obserwacją.:		0,00%		0,00%
Poniżej standardu:		0,00%	-	0,00%
Wątpliwe:		0,00%	-	0,00%
Stracone:		0,00%	-	0,00%
Lokaty:	20 834	20,49%	27 870	26,13%
Inne należności:	80 849	79,51%	78 776	73,87%
Sektor niefinansowy, w tym:	195 501	48,21%	196 517	45,07%
Kredyty w sytuacji normalnej:	190 717	97,55%	189 236	96,29%
Kredyty pod obserwacją.:	2 876	1,47%	525	0,27%
Poniżej standardu:	1 515	0,77%	4 405	2,24%
Wątpliwe:	15	0,01%	718	0,37%
Stracone:	378	0,19%	1 634	0,83%
Inne należności:	-	0,00%	-	0,00%
Sektor budżetowy, w tym:	108 362	26,72%	132 829	30,47%
Kredyty w sytuacji normalnej:	108 362	100,00%	132 829	100,00%
Pod obserwacją:	-	0,00%	-	0,00%
Poniżej standardu:	-	0,00%	-	0,00%
Wątpliwe:	-	0,00%	-	0,00%
Stracone:	-	0,00%	-	0,00%
Inne należności:	-	0,00%	-	0,00%
Należności ogółem:	405 546	100%	435 992	100%

11 . Jakość ekspozycji kredytowych według branż przedstawia poniższa tabela:

Branża gospodarki:	zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe na 31.12.2017 r.:	udział w obligu kredytowym i pozabilansie na 31.12.2017 r.:	zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe na 31.12.2018 r.:	udział w obligu kredytowym i pozabilansie na 31.12.2018 r.:
1	2	3	4	5
ADMINISTRACJA PUBLICZNA	106 657	32,13%	132 829	36,60%
BUDOWNICTWO	26 228	7,90%	24 145	6,65%
DOSTAWA WODY	368	0,11%	332	0,09%
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIO-WA	147	0,04%	116	0,03%
DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA I TECHNICZNA	5 136	1,55%	7 038	1,94%
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	4 264	1,28%	2 711	0,75%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	12	0,00%	17	0,00%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	3 885	1,17%	3 177	0,88%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	12 017	3,62%	11 823	3,26%
EDUKACJA	132	0,04%	11	0,00%
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE	311	0,09%	323	0,09%
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	42 446	12,79%	39 768	10,96%
INFORMACJA I KOMUNIKACJA	81	0,02%	4 218	1,16%
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	5 697	1,72%	695	0,19%
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	1 128	0,34%	987	0,27%
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	35 012	10,55%	35 056	9,66%
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	3 501	1,05%	8 080	2,23%
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	8 940	2,69%	7 849	2,16%
POZOSTAŁE BRANŻE:	1 755	0,53%	283	0,08%
OSOBY FIZYCZNE	74 220	22,36%	83 423	22,99%
RAZEM:	331 937	100%	362 880	100%

12. Kredyty według terminów zapadalności (podział podmiotowy), wartość nominalna.

TERMIN ZAPADALNOŚCI	PODMIOT	KWOTA
Bez określonego terminu	Banki centralne	
	Pozostałe monetarne instytucje finansowe	
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	
	Przedsiębiorstwa niefinansowe	1160
	Gospodarstwa domowe	3129
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	
	Instytucje rządowe szczebla centralnego	
	Instytucje samorządowe	121
<= 1 miesiąca	Banki centralne	
	Pozostałe monetarne instytucje finansowe	
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	
	przedsiębiorstwa	559
	Gospodarstwa domowe	2039
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	1
	Instytucje rządowe szczebla centralnego	
	Instytucje samorządowe	100
>1 i <= 3 miesięcy	Banki centralne	
	Pozostałe monetarne instytucje finansowe	
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	
	przedsiębiorstwa	3120
	Gospodarstwa domowe	9383
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	1
	Instytucje rządowe szczebla centralnego	
	Instytucje samorządowe	4485
>3i <=6 miesięcy	Banki centralne	
	Pozostałe monetarne instytucje finansowe	
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	
	przedsiębiorstwa	5694
	Gospodarstwa domowe	10644
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	2
	Instytucje rządowe szczebla centralnego	
	Instytucje samorządowe	6401
>6 i <= 1 rok	Banki centralne	
	Pozostałe monetarne instytucje finansowe	
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	
	przedsiębiorstwa	10900
	Gospodarstwa domowe	16449
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	174
	Instytucje rządowe szczebla centralnego	
	Instytucje samorządowe	7298
>1i <=2 lat	Banki centralne	
	Pozostałe monetarne instytucje finansowe	
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	
	przedsiębiorstwa	5246
	Gospodarstwa domowe	20434
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	
	Instytucje rządowe szczebla centralnego	
	Instytucje samorządowe	15874

>2 i <= 5 lat	Banki centralne	
	Pozostałe monetarne instytucje finansowe	
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	
	przedsiębiorstwa	12099
	Gospodarstwa domowe	35588
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	
	Instytucje rządowe szczebla centralnego	
	Instytucje samorządowe	48152
>5 i <=10 lat	Banki centralne	
	Pozostałe monetarne instytucje finansowe	
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	
	przedsiębiorstwa	12192
	Gospodarstwa domowe	28699
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	
	Instytucje rządowe szczebla centralnego	
	Instytucje samorządowe	52266
>10 i <=20 lat	Banki centralne	
	Pozostałe monetarne instytucje finansowe	
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	
	przedsiębiorstwa	4775
	Gospodarstwa domowe	20176
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	
	Instytucje rządowe szczebla centralnego	
	Instytucje samorządowe	36
>20 lat	Banki centralne	
	Pozostałe monetarne instytucje finansowe	
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	
	przedsiębiorstwa	
	Gospodarstwa domowe	1729
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	
	Instytucje rządowe szczebla centralnego	
	Instytucje samorządowe	

13. Analizę przeterminowania aktywów finansowych przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie:	Aktywa finansowe z rozpoznaną utratą wartości:	Rezerwa celowa/Odpis aktualizujący:	Aktywa finansowe bez rozpoznanej utraty wartości:	Rezerwa celowa/Odpis aktualizujący:
Nieprzeterminowane	4 877	504	400 650	552
Przeterminowane od 1 dnia <= 30 dni	1 177	589	29 080	67
Przeterminowane > 30 dni <= 90 dni	881	205	1 014	9
Przeterminowane > 90 dni <= 180 dni	694	347	48	1
Przeterminowane > 180 dni <= 1 rok	59	59	3	
Przeterminowane > 1 roku	4 763	4 763		

XI. Aktywa wolne od obciążeń - art.443 Rozporządzenia

1. Aktywa uznaje się za obciążone, jeżeli są one przedmiotem zastawu lub jakiejkolwiek umowy mającej na celu ochronę, zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej danej transakcji, z której zakresu nie mogą zostać swobodnie wycofane.
2. Na dzień 31.12.2018 r. Bank uznawał wszystkie aktywa jako wolne od obciążeń.
3. Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń:

LP.		Wartość bilansowa
1	Instrumenty udziałowe (Kapitałowe)	2 902
2	Dłużne papiery wartościowe	219 132
3	Należności (Kredyty)	435 992
4	Inne aktywa	22 054

XII. Korzystanie z ECAI – art.444 Rozporządzenia

Na dzień 31.12.2018 r. Bank nie korzystał z usług zewnętrznej firmy ratingowej.

XIII. Ekspozycje na ryzyko rynkowe – art.445 Rozporządzenia

1. W zakresie ryzyka rynkowego Bank wyznaczał wymóg wyłącznie na ryzyko walutowe, stosując metodę podstawową.
2. Na dzień 31 grudnia 2018 r. wymogi kapitałowe na ryzyko rynkowe Banku Spółdzielczego w Bieczu kształtowały się następująco:

LP	rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy w tys.zł.		
1	Wymóg zgodnie z art..92 ust.3 lit.b			
	ryzyko opcji	nie dotyczy		
	duże ekspozycje przekraczające limity określone w art..395-401 w zakresie, w jakim zezwala się instytucji na przekroczenie tych limitów	nie dotyczy		
		0		
2	wymóg zgodnie z art..92 ust.3 lit c			
	ryzyko walutowe	0		
	ryzyko rozliczenia	nie dotyczy		
	ryzyko cen towarów	nie dotyczy		

3. Aktywa walutowe oraz pasywa walutowe kształtowały się na poziomie 0,9 % sumy bilansowej i stanowiły o niskim ryzyku tego obszaru.

XIV. Ryzyko operacyjne – art. 446 Rozporządzenia

1. Ryzyko operacyjne definiowane jest przez Bank jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmujące również ryzyko prawne.

2. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyliczany jest metodą bazowego wskaźnika, zgodnie z zasadami określonymi w art. 315-316 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r.

3. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2018 r. wynosi: 2 913 202 zł.

4. W 2018 roku Bank Spółdzielczy w Bieczu odnotował 5 zdarzeń skutkujących stratą rzeczywistą w wysokości 33 tys. zł.

Zestawienie strat/kosztów rzeczywistych za rok 2018 w podziale na rodzaje zdarzeń i kategorie ryzyka przedstawia poniższa tabela:

Kategorie ryzyka	Ilość	Wielkość straty w tys.zł.
Oszustwo wewnętrzne		
Oszustwo zewnętrzne	2	18
Praktyka kadrowa i bezpieczeństwo pracy		
Klienci, produkty i praktyka biznesowa	3	15
Uszkodzenie aktywów		
Zakłócenia działalności i błędy systemów		
Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami		
Razem	5	33

5. W ramach procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, Bank podejmował następujące działania mitygujące mające na celu ograniczenie ryzyka operacyjnego:

- 1) działania prewencyjne, związane z identyfikacją i monitoringiem ryzyka prowadzonej operacji, rozpoznawaniem i zapobieganiem powstawaniu zdarzeń ryzyka operacyjnego w trakcie codziennej działalności, a także zapewnienie identyfikacji i oceny ryzyka przed podjęciem istotnych decyzji związanych z wdrożeniem nowych produktów, procesów, systemów;
- 2) niwelowanie skutków zaistniałych zdarzeń poprzez przygotowanie odpowiednich procedur reagowania pracowników Banku na wypadek zajścia zdarzeń ryzyka operacyjnego, a także poprzez dokonanie przeniesienia ryzyka na inne podmioty w przypadku opłacalności i dostępności takiej metody dla danego rodzaju ryzyka;
- 3) stosowanie ubezpieczeń;
- 4) tworzenie planów awaryjnych zachowania ciągłości działania;
- 5) okresowa weryfikacja procedur obowiązujących w Banku.

6. W ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym w 2018 r wykonana została samoocena ryzyka operacyjnego. Wyniki samooceny ryzyka wskazują na możliwość wystąpienia podwyższonego

poziomu ryzyka w obszarze zagrożenia cyberprzestępcstwami. W związku z tym Bank podjął środki zaradcze w postaci:

- uświadomienia pracowników i klientów o zagrożeniach cyberatakiem poprzez komunikaty na stronie internetowej Banku oraz szkolenia pracowników;
- wprowadzenie limitów oraz innych ograniczeń w wykonywaniu transakcji za pośrednictwem bankowości elektronicznej.

7. W trakcie 2018 roku nie stwierdzono istotnego podwyższenia poziomu ryzyka operacyjnego obciążającego Bank. Zarówno straty poniesione przez Bank jak i straty, które udało się odwrócić (potencjalne) pozostają na poziomie nie stwarzającym istotnych zagrożeń dla sytuacji finansowej Banku. Ryzyko operacyjne utrzymuje się na akceptowalnym poziomie i profil ryzyka nie uległ zmianie, w związku z czym poziom ryzyka został oceniony jako niski.

8. Nie wystąpiły zdarzenia znaczące, mogące wpłynąć na utratę reputacji Banku.

9. Skala działalności Banku nie uległa istotnej zmianie w stosunku do poprzednich okresów.

10. Bank wspiera realizację procesów biznesowych i zarządzania ryzykiem poprzez stosowanie systemów informatycznych. Automatyzacja czynności zmniejsza ryzyko narażenia Banku na ryzyko czynnika ludzkiego, jednocześnie powodując zależność od systemów informatycznych. Do zarządzania ryzykami związanymi z bezpieczeństwem informacji, w tym również związanymi z bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego, w Banku stosuje się zdefiniowaną i powtarzalną metodologię szacowania ryzyka, uwzględniającą wszystkie aktywa informacyjne, zagrożenia dla tych aktywów, występujące i zdefiniowane podatności oraz skutki naruszenia bezpieczeństwa aktywów.

Zasoby informatyczne, w których strategiczną wartość stanowią aktywa informacyjne są odpowiednio zabezpieczone. Bank stosuje adekwatne do zagrożeń środki techniczne, logiczne i organizacyjne zapewniające ochronę przetwarzanych danych osobowych. Ocena ryzyka pokazała że narażenie Banku na ryzyko utraty poufności, dostępności i integralności informacji kształtuje się na poziomie akceptowalnym.

XV. Ekspozycje w papierach wartościowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym – art. 447 Rozporządzenia.

1. Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. Bank posiadał ekspozycje kapitałowe w całości klasyfikowane do portfela bankowego.

2. Na dzień 31.12.2018 r. Bank posiadał zaangażowanie kapitałowe:

- 1) w banku Zrzeszającym tj. Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. z/s w Warszawie w aktywa finansowe dostępne do sprzedaży nienotowane na giełdzie w kwocie 2 900 tys.zł.
- 2) udziały SOZ BPS w kwocie 2 000,- zł.

3. Bank stosował metody wyceny papierów kapitałowych zgodnie z Ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r.(Dz.U. 2018.395).

Zgodnie z obowiązującą regulacją udziały w innych jednostkach oraz inne inwestycje zaliczone do aktywów trwałych wyceniane były według ceny nabycia, pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

4. Bank nie posiadał ekspozycji z tytułu instrumentów będących przedmiotem obrotu giełdowego.

5. W Banku nie wystąpiły zrealizowane zyski lub straty z tytułu sprzedaży i likwidacji oraz niezrealizowane zyski lub straty z aktualizacji wyceny oraz wszelkie takie kwoty ujęte w funduszach własnych.

XV. Ryzyko stopy procentowej – art. 448 Rozporządzenia

1. Ryzyko stopy procentowej to niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian stóp rynkowych na prognozowany wynik finansowy i sytuację finansową Banku.

2. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej ma na celu ograniczenie wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na wynik finansowy Banku i na wartość kapitału wewnętrznego.

3. W Banku są identyfikowane następujące rodzaje w/w ryzyka:

1) Ryzyko terminów przeszacowania (ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania) – wyraża się w zagrożeniu przychodów Banku, przede wszystkim odsetkowych, w sytuacji niekorzystnych zmian stóp procentowych lub istotnej zmiany struktury przeszacowania pozycji wrażliwych, powodującej zmiany w wyniku odsetkowym,

2) ryzyko bazowe – wynika z niedoskonałego powiązania (korelacji) stóp procentowych (rynkowych i podstawowych NBP) instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe, które to instrumenty mają jednocześnie te same okresy przeszacowania,

3) ryzyko krzywej dochodowości – ryzyko polegające na zmianie relacji pomiędzy stopami procentowymi odnoszącymi się do różnych terminów, a dotyczącymi tego samego indeksu lub rynku, które może przyczynić się do nasilenia efektu niedopasowania terminów przeszacowania,

4) ryzyko opcji klienta – ryzyko wynikające z wpisanych w produkty oferowane przez Bank praw klienta które mogą być zrealizowane w następstwie zmiany stóp procentowych; produkty zawierające opcje klienta typowe są dla działalności w portfelu bankowym i w odniesieniu do kredytów dają klientowi prawo spłaty należności przed terminem umownym, a w przypadku depozytów pozwalają wycofać środki w dowolnym momencie.

4. Cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej:

1) Utrzymanie zmienności wyniku odsetkowego w granicach nie zagrażających realizacji planu finansowego i adekwatności kapitałowej,

2) Utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany,

3) Konsekwentne budowanie wizerunku Banku jako profesjonalnego i aktywnego uczestnika rynku międzybankowego,

4) Prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej w ramach zarządzania aktywami i pasywami Banku.

5. Pomiaru ekspozycji na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej Bank dokonuje w oparciu o zestawienia niedopasowania (analizy luki) oprocentowanych pozycji bilansowych i pozabilansowych według terminów ich przeszacowania/płatności.

Na podstawie zestawień Bank ocenia stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej oraz wpływ tego ryzyka na wynik odsetkowy Banku/fundusze własne.

Celem całościowego ujęcia ekspozycji na ryzyko stopy procentowej Bank dodatkowo dokonuje pomiaru wpływu ryzyka opcji klienta realizującego się poprzez zerwane depozyty oraz wcześniej spłacone kredyty na wynik odsetkowy Banku.

Uzupełnieniem pomiaru narażenia Bank na ryzyko stopy procentowej jest analiza wskaźników ekonomicznych z nim związanych.

6. Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej poprzez sporządzenie::

1) *Raportu luki terminów przeszacowania stopy procentowej*, umożliwiającego określenie wielkości i charakteru niedopasowania (luki) pozycji aktywów i pasywów wrażliwych Banku na zmianę stopy procentowej w poszczególnych terminach przeszacowania,

2) *Raportu luki ryzyka bazowego*, umożliwiającego określenie wielkości i charakteru niedopasowania (luki) pozycji aktywów i pasywów wrażliwych w poszczególnych terminach przeszacowania w podziale na poszczególne stawki bazowe, od których uzależnione jest oprocentowanie produktów/instrumentów finansowych,

3) *Raportu ryzyka opcji klienta*, umożliwiającego określenie względnych wielkości informujących o skali wykorzystania przez klienta prawa opcji do wcześniejszej spłaty kredytu oraz opcji wypłaty lokaty przed terminem umownym.

4) *Raportu luki ryzyka krzywej dochodowości*, uwzględniającego pozycje wrażliwe indeksowane do stawek międzybankowego rynku pieniężnego,

5) *Symulacji wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku* przy faktycznej strukturze aktywów i pasywów wrażliwych,

6) *Analizy profilu ryzyka stopy procentowej* Banku, umożliwiającą określenie stopnia wrażliwości oprocentowania pozycji wrażliwych Banku na zmiany stóp rynkowych poprzez analizę struktury aktywów i pasywów wrażliwych:

a) wg rodzaju oprocentowania,

b) wg rodzaju stawki bazowej,

c) wg terminów przeszacowania.

7) *Analizy testów warunków skrajnych* przy faktycznej strukturze aktywów i pasywów wrażliwych Banku,

8) *Raportu wpływu zobowiązań pozabilansowych* na wynik odsetkowy Banku poprzez symulację wykorzystania linii kredytowych przez klientów w przypadku nieoczekiwanych zmian stóp procentowych,

9) *Analizy podstawowych wskaźników ekonomicznych* wraz z miesięczną i roczną dynamiką oraz wskaźników pomocniczych.

6. Ryzyko opcji klienta wyrażone wskaźnikiem zerwanych depozytów na poziomie 7,4 %, oraz wyrażone sumą wcześniej spłaconych kredytów na poziomie 5,1 % ocenia Bank jako niskie.

7. Bank w okresach miesięcznych monitoruje i raportuje stopień wykorzystania obowiązujących limitów, ilość oraz wielkość ich przekroczeń.

8. Na dzień 31 grudnia 2018 r. Bank wykazywał dodatkowy wymóg kapitałowy w wysokości 46 tys. zł.

9. Zmiana wyniku odsetkowego w sytuacjach szokowych przedstawia poniżej tabela:

LP	treść	200 pb	100 pb
1.	Oszacowana zmiana wyniku odsetkowego przy wzroście stóp procentowych	2 831	1 415

2.	oszacowana zmiana wyniku odsetkowego przy spadku stóp procentowych	(-) 7 062	(-) 3 042
----	--	-----------	-----------

XVI. Ryzyko płynności- Rekomendacja 18 Rekomendacji P

1. Ryzyko płynności definiowane jest jako zagrożenie utrzymania zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania wszelkich zobowiązań Banku.

2. W systemie zarządzania ryzykiem płynności uczestniczą:

1) Rada Nadzorcza, która sprawuje nadzór nad ryzykiem oraz realizacją polityki zarządzania płynnością, zatwierdza maksymalny poziom ryzyka i strukturę organizacyjną Banku w zakresie zarządzania tym ryzykiem, analizuje raporty dotyczące ryzyka płynności i decyduje o ewentualnej weryfikacji zasad Polityki w tym zakresie,

2) Zarząd, w zakresie swych kompetencji ponosi odpowiedzialność za ryzyko płynności, określa tolerancję ryzyka płynności, projektuje i wdraża system zarządzania ryzykiem płynności, sprawuje nadzór nad testami warunków skrajnych, odpowiada za system informacji zarządczej i poprawność polityki informacyjnej.

Zarząd przedstawia Radzie Nadzorczej informacje na temat ryzyka płynności w działalności Banku,

3) Prezes Zarządu, który pełni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem płynności, w tym nad realizacją polityki,

4) Wiceprezes ds.finansowo-księgowych, który pełni bezpośredni nadzór nad wdrożeniem Polityki w zakresie decyzji zarządczych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności,

6) Główny Księgowy, do którego należy:

- określenie potrzeb płynnościowych Banku i źródeł płynności dostępnych w celu zaspokojenia tych potrzeb, specyfiki działalności Banku, asortymentu produktów, struktury bilansu i profili przepływów środków pieniężnych związanych ze zobowiązaniami bilansowymi i pozabilansowymi,

- określenie zapotrzebowania na płynność zarówno w normalnych warunkach rynkowych jak i w warunkach kryzysowych, które mogą dotyczyć wyłącznie Banku, całego rynku lub kombinacji tych sytuacji,

- planowanie i sterowanie ryzykiem koncentracji płynności, zapewniające dywersyfikację aktywów płynnych, źródeł i okresu finansowania,

- opracowywanie planów awaryjnych płynności,

- planowanie i utrzymanie nadwyżki płynności,

- planowanie zapotrzebowania i zabezpieczenie środków w zakresie płynności śróddziennej, w celu zapewnienia bieżącego wykonania przez Bank zobowiązań płatniczych i rozliczeniowych,

7) Zespół Sprawozdawczości Obligatoryjnej i Zarządczej, dokonujący codziennego wyznaczania nadzorczych miar płynności i ich dokumentowania oraz sporządzający obligatoryjne sprawozdania w zakresie płynności,

8) Komórka ds. ryzyka, która:

- projektuje założenia do określenia spójnej z apetytem na ryzyko Banku tolerancji ryzyka płynności,

- dokonuje identyfikacji i pomiaru ryzyka płynności oraz monitoruje poziom ryzyka,

- sporządza sprawozdania dla Zarządu i Rady Nadzorczej,

- projektuje założenia do testów warunków skrajnych, przeprowadza, sprawozdaje i dokonuje przeglądów testów warunków skrajnych,

9) pozostałe komórki i jednostki organizacyjne, które są zobowiązane do przygotowania i dostarczania informacji niezbędnych do zarządzania płynnością Banku.

3. Celem procesu zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie możliwości realizowania zobowiązań Banku na bazie bieżącej, zdolności do utrzymania płynności w krótkim, średnim i długim okresie zarówno w normalnych warunkach, jak i w przypadku wystąpienia zdarzeń kryzysowych- tak na poziomie Banku, jak i rynku- ograniczających dostęp do zabezpieczonych i niezabezpieczonych źródeł finansowania.

4. Identyfikuje się następujące, główne dla Banku źródła ryzyka utraty płynności:

- 1) znaczący spadek wielkości aktywów płynnych,
- 2) wzrastająca koncentracja pozycji istotnych dla ryzyka płynności (aktywnych i pasywnych),
- 3) wzrastające wypływy netto (luka płynności) spowodowana nadmiernym niedopasowaniem terminów zapadalności/ wymagalności aktywów i pasywów, a także koniecznością dokonania nagłych wypłat (ryzyko nieoczekiwanego zapotrzebowania płynności),
- 4) zmniejszenie się dostępu do alternatywnych źródeł finansowania, Znaczące i/lub notoryczne przekraczanie limitów związanych z ryzykiem płynności,
- 5) zmniejszenie się dostępu do alternatywnych źródeł finansowania,
- 6) zmiany warunków rynkowych, które mogą wskazywać na przyszłe zagrożenia w zakresie płynności, np. skutkujące brakiem pozyskania lub możliwości zbycia aktywów,
- 7) inne ryzyka, w tym kredytowe, stopy procentowej, i operacyjne.

5. Metody pomiaru i monitorowania ryzyka płynności w Banku:

- 1) Badanie stabilności bazy depozytowej,
- 2) Badanie struktury pasywów i aktywów,
- 3) analiza luki płynności,
- 4) analiza i prognozowanie stanu środków,
- 5) analiza wskaźników ekonomicznych.

6. Zarządzanie płynnością objęte jest systemem mechanizmów kontrolnych uwzględniających wszystkie elementy tego procesu, a zwłaszcza ocenę przyjętych narzędzi pomiaru, ocenę realizacji polityki Banku, system kompetencji i odpowiedzialności, mechanizmy informacyjno-sprawozdawcze stosowane na poszczególnych szczeblach zarządzania.

7. Bank określa scenariusze wystąpienia sytuacji kryzysowej, związanej z zagrożeniem utraty płynności, obrazujące możliwość ustalenia maksymalnego okresu obsługi klientów Banku.

8. Pomiarem ryzyka, monitorowaniem płynności oraz kontrolą przestrzegania limitów zajmuje się Komórka monitorująca, która cyklicznie zbiera i przetwarza dane z systemu informatycznego, oraz odpowiednich komórek i jednostek organizacyjnych Banku.

9. Bank w celu całościowego monitorowania wielkości ryzyka płynności, na jakie narażony jest Bank – oprócz standardowego monitorowania wszystkich wewnętrznych limitów dotyczących płynności – przeprowadza okresowo testy warunków skrajnych, które obejmują:

1) Testy scenariuszowe.

Metodyka dokonywania analizy przepływów obejmuje oszacowanie efektu wystąpienia następujących wariantów sytuacji kryzysowej:

a) dotkliwe warunki skrajne krótkoterminowe – trwające 1 tydzień,

b) mniej dotkliwe, ale utrzymujące się w czasie – trwające 1 miesiąc.

Analiza obejmuje następujące scenariusze sytuacji kryzysowej:

- a) kryzys wewnątrz Banku,
- b) kryzys w systemie bankowym,
- c) kryzys będący połączeniem obu wariantów.

2) Testy wrażliwości.

W teście wrażliwości Bank bada, w jaki sposób dodatkowe wpływy, w okresie do 30 dni, oszacowane w oparciu o testy scenariuszowe obejmujące kryzys trwający do miesiąca, wpłyną na wskaźnik LCR.

3) Testy odwrotne.

Bank dokonuje testów odwrotnych, w zakresie następujących scenariuszy:

- 1) Ograniczenie finansowania – ustalenie wielkości spadku wpływów z tytułu rozliczeń w skali dziennej przez 22 dni robocze, powodujących spadek LCR poniżej 100%;
- 2) Odpływ depozytów – ustalenie granicznego wskaźnika wypływu depozytów stabilnych oraz pozostałych, powodującego spadek LCR poniżej 100%;
- 3) Ustalenie wielkości wypływu depozytów podmiotów NF + JST (jaki procent) w okresie do 7 dni włącznie spowodowany negatywnymi pogłoskami na temat sytuacji banku powodującego spadek LCR poniżej 100%.

10. Poniższa tabela zawiera informacje na temat wielkości współczynników nadzorczych miar płynności.

Aktywa

Pozycja	Wartość
A1. Podstawową rezerwę płynności wyznacza się jako sumę następujących pozycji :	260 284
A2. Uzupełniającą rezerwę płynności (A2) wyznacza się jako sumę następujących pozycji :	53 773
A3. Wartość pozostałych aktywów wynikających z transakcji zawieranych na hurtowym rynku finansowym wyznacza się jako sumę następujących pozycji :	505
A4. Wartość aktywów o ograniczonej płynności wyznacza się jako sumę następujących pozycji	329 506
A5. Wartość aktywów nie płynnych wyznacza się jako sumę następujących pozycji	12 613

Pasywa

Pozycja	Wartość
B1. Fundusze własne :	38 756
B2. Środki obce stabilne	571 642
B3. Pozostałe zobowiązania na hurtowym rynku finansowym	0,00
B4. Pozostałe zobowiązania	6 277
B5. Depozyty niestabilne	77 486

Miary Płynności

	Wartość minimalna	Wartość bilansowa (średnia) (w tys.zł/%)

M1	Luka płynności krótkoterminowej	0	236 571
M2	Współczynnik płynności krótkoterminowej	1	4,05
M3	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	1	3,07
M4	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1	1,78

XVIII. Ekspozycje na pozycje sekurytyzacyjne - art.449 Rozporządzenia

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Bank nie posiadał ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

XIX. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń – art.450 Rozporządzenia

1. Bank przyjął Politykę wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Bieczu uchwałą Zarządu Nr 52/Z/2017 z dnia 27.12.2017 r., zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą uchwałą Nr 5/RN/2018 z dnia 28.03.2018 r.

2. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń została opracowana w oparciu o:

- 1) ustawę z dnia 26 czerwca 1997 – Prawo Bankowe (Dz.U. z 2016 r. poz.1988, ze zm.)
- 2) ustawę z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 1666 ze zm.),
- 3) Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach (zwanego dalej Rozporządzeniem);
- 4) rozporządzenie delegowane Komisji (UE) Nr 604/2014 z dnia 4 marca 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w odniesieniu do kryteriów jakościowych i właściwych kryteriów ilościowych ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (Dz. Urz. UE L167 z 06.06.2014 r.).

3. Wysokość wynagrodzenia dla Członków Zarządu ustala Rada Nadzorczą, dla pozostałych pracowników objętych polityką, Zarząd Banku.

4. Wynagrodzenie osób zajmujących stanowiska istotne składa się z wynagrodzenia pieniężnego stałego oraz wynagrodzenia zmiennego zgodnie z Regulaminem wynagradzania pracowników.

5. Do zmiennych składników wynagrodzeń, do których ma zastosowanie Polityka w Banku zalicza się wyłącznie nagrody. Nagrody przyznawane są za okresy miesięczne.

6. Uwzględniając specyfikę funkcjonowania Banku, konieczność utrzymania prawidłowego poziomu kapitałów a także biorąc pod uwagę zasadę proporcjonalności w odniesieniu do każdej osoby objętej Polityką każdorazowo przy ustalaniu wysokości średniomiesięcznych zmiennych składników wynagrodzeń przyjmuje się że:

- 1) ich kwota nie może być wyższa niż 50 % średniomiesięcznego najwyższego wynagrodzenia stałego w Banku oraz

2) stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia danego pracownika nie może przekraczać 100%,
 Tak obliczone zmienne składniki wynagrodzeń wypłacane są w całości gotówkowo po przyznaniu.
 Nie dopuszcza się możliwości przekraczania w/w określonych progów.

7. Wartość wynagrodzeń Członków Zarządu za 2018 rok wyniosła 559 865,50 zł.

8. W 2018 roku przyznane zmienne składniki wynagrodzeń nie podlegały odroczeniu w czasie.

XX. Dźwignia finansowa – art.451 Rozporządzenia

1. Wskaźnik dźwigni finansowej oznacza względną – w stosunku do funduszy własnych Banku- wielkość posiadanych przez Bank aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji Banku.

2. Wskaźnik dźwigni Bank obliczał jako miarę kapitału Tier I Banku podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej.

3. Kształtowanie się wartości dźwigni finansowej przedstawia poniższa tabela:

		<i>Wartość</i>	<i>Wskaźnik (średnia arytmetyczna) %</i>
<i>W pełni wprowadzona definicja</i>	<i>Fundusze Tier I skorygowane o wart.niemat.i prawne, przekroczenie 10% Tier I przez zaangażowanie kapitałowe w sektor finansowy/sumę wartości bilansowej aktywów i nominalnej zobow.pozabilans.</i>	$\frac{38\ 756\ 034}{689\ 402\ 168}$	5,62
<i>Definicja przejściowa</i>	<i>Fundusze Tier I/sumę wartości bilansowej aktywów i nominalnej zobowiązań pozabilansowych</i>	$\frac{38\ 756\ 034}{689\ 402\ 168}$	5,62

XXI. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego – art.452 Rozporządzenia

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Bank nie stosował wewnętrznych ratingów w odniesieniu do ryzyka kredytowego.

XXII. Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego – art.453 Rozporządzenia

1. Bank nie stosował kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych.
2. Bank definiuje zabezpieczenia kredytowe jako czynności prawne stanowiące ograniczenie ryzyka kredytowego związanego z odzyskaniem kwot zaangażowań przez klienta. Bank akceptuje zabezpieczenia standardowe, rzeczowe i osobiste zdefiniowane i uregulowane w przepisach powszechnie obowiązujących.
 - 1) zabezpieczenia osobiste charakteryzują się odpowiedzialnością osobistą osoby dającej zabezpieczenia, całym jej majątkiem do wysokości zadłużenia (w szczególności poręczenie wg prawa cywilnego, weksel in blanco, poręczenie wekslowe),
 - 2) zabezpieczenie rzeczowe ograniczają odpowiedzialność osoby dającej zabezpieczenia do poszczególnych składników jej majątku. Zabezpieczeniami rzeczowymi są min. Hipoteka, zastaw ogólny, zastaw rejestrowy, przewłaszczenie na zabezpieczenie, blokada środków na koncie bankowym.
3. W zależności od produktu, pomiaru ryzyka kontrahenta i wielkości zaangażowania, Bank stosuje następujące rodzaje zabezpieczenia:
 - 1) hipoteka,
 - 2) blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym,
 - 3) gwarancja,
 - 4) sądowy zastaw rejestrowy,
 - 5) cesja,
 - 6) poręczenie wg prawa cywilnego,
 - 7) poręczenie wg prawa wekslowego,
 - 8) weksel in blanco.
 - 9) Przewłaszczenie własności rzeczy ruchomych lub papierów wartościowych.
4. Bank ustala formę zabezpieczenia w porozumieniu z wnioskodawcą, biorąc pod uwagę:
 - 1) typowe oraz indywidualne ryzyko związane z zawarciem umowy z wnioskodawcą, w tym:
 - a) sytuację finansową i gospodarczą wnioskodawcy,
 - b) ryzyko branży,
 - c) status prawny wnioskodawcy,
 - d) przebieg dotychczasowej współpracy z Bankiem lub opinie banków, z którymi wnioskodawca dotychczas współpracował.
 - e) rodzaj i wysokość wierzycelności oraz okres jej realizacji (np. okres kredytowania),
 - 2) cechy danego zabezpieczenia wynikające z przepisów ogólnych i wewnętrznych Banku (np. sposób ustanowienia zabezpieczenia, przesłanki i zakres odpowiedzialności wynikającej z zabezpieczenia, sposób realizacji uprawnień Banku), w tym :
 - a) realną możliwość zaspokojenia roszczeń Banku w możliwie najkrótszym czasie z przyjętego zabezpieczenia, płynność zabezpieczenia,
 - b) istniejące już obciążenia na rzeczy mającej stanowić przedmiot zabezpieczenia, w przypadku zabezpieczeń rzeczowych oraz sytuację finansową i gospodarczą osoby zobowiązującej się za wnioskodawcę oraz jej powiązania personalne i kapitałowe z innymi podmiotami, w przypadku zabezpieczeń osobistych,

c) możliwość pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych na należności Banku, na zasadach określonych w przepisach w sprawie tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz w aktualnych przepisach wewnętrznych Banku w tym zakresie.

3) przewidywany nakład pracy Banku oraz koszt ustanowienia zabezpieczenia.

5. Wartość przyjmowanego przez Bank zabezpieczenia uzależniona jest od oceny zdolności kredytowej wnioskodawcy dokonanej w oparciu o obowiązujące w Banku procedury.

Przedmiot i wartość prawnego zabezpieczenia wierzytelności podlega monitoringowi i ocenie w trakcie trwania umowy.

6. Bank stosuje pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16.12.2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz.U.2015.2006 z późn. zmianami).

7. Wartość zabezpieczeń na dzień 31.12.2018 r. kształtowała się następująco:

LP	RODZAJ ZABEZPIECZENIA	WARTOŚĆ
1.	Weksle	142 434
2.	Hipoteki	116 843
3.	Zastaw rejestrowy	12 073
4.	Przeniesienie prawa własności rzeczy ruchomej	11 041
5.	Cesja	211
7.	Blokada środków	1 003
8.	Przelew wierzytelności	4 054
9.	Poręczenia osób prawnych	288

XXIII. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka Operacyjnego – art.454 Rozporządzenia

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Bank nie stosował zaawansowanych metod pomiaru ryzyka operacyjnego.

XXIV. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego – art.455 Rozporządzenia

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Bank nie stosował wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.

XXV. Podstawowe wskaźniki finansowe Banku , stan na 31 grudnia 2018 r.

LP	Podstawowe wskaźniki finansowe	Poziom wskaźnika (%)
1.	ROE netto	6,71
2.	ROA netto	0,40
3.	Marża odsetkowa	2,61

4.	Wskaźnik C/I	75,91
5.	Wskaźnik orezerwowania portfela zagrożonego	44,8
6.	Kredyty zagrożone netto/kapitał ogółem	17,35

XXVI. Oświadczenie Zarządu Banku

Zarząd Banku Spółdzielczego w Bieczu niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Informacji podlegającej ujawnieniu są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Biecz, dnia 24.07.2019 r.

Ryszard Szetela – Prezes Zarządu

Edward Knybel – Wiceprezes Zarządu

Tomasz Urbański – Wiceprezes Zarządu

Marek Stój – Członek Zarządu

Robert Wojakowicz – Członek Zarządu